

Felolvas szerkesztő:
FODOR KÁROLY.
 ÍRÁDO: **SZEKELY VIKTOR**
 Főmunkatársa:
ROTHSCHILD ZSIGMOND.
 Közvetések és hirdetések felvételére:
ROTHSCHILD ZSIGMOND-nál
 a nagy tőzsdeben?

Bajai Friss Ujság

Megjelenik
 minden nap korán reggel
 —
ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben haviárta 1 kupa 60 fillér.
 Védőkészlettel haviárta 1 kupa 65 fillér.

Bedőlt fővárosi ház. Főhercegnőből asztalos mesterné.

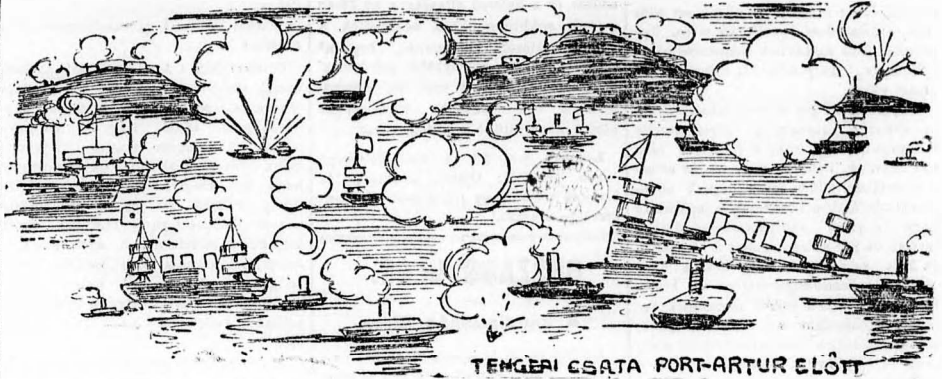
A közszállítások.

A hivatalos becslések szerint legalább 200 millió korona értéket képvisel az az ipari szükséglet, amely Magyarországon évenként közszállítás útján nyer fedezetet. Tehát énnyi iparcikket fogyasztóknak nálunk csupán a hatóságok, mert hiszen a közszállítások útján ezek látják el szükségleteiket. Az ország általános ipari fogyasztásának ez már olyan számottevő része, hogy ennek lehetőleg egészen a honi ipar számára való biztosítása felette kívánatos. Mert tényleg úgy áll a dolog, hogy a közszállításoknál a beszerzett iparcikkéknél, még igen jelentékeny tömege külföldi eredetű.

Az állami szükségletek fedezésénél már kellő tekintettel vannak a hazai iparra. A szabályzatokat, amelyek e részben fennállnak, igyekeznek betartani, minek folytán a külföldi ipartermékek igénybevétele évről-évre örvendetes módon kisebb mértékre szorul. Igen eklatáns példa erre a hazai vasutak beszerzéséről szóló hivatalos kimutatás. Míg 1882-ben a hazai vasutak 24.420.066 koronát fordítottak beszerzésre, amiből jutott a helföldre 15.358.412 korona és a külföldre 9.091.654 korona; addig 1902-ben a beszerzések egész összere kitétt 108.022.152 koronát, ebből jutott helföldre 96.928.758 korona, külföldre 9.099.394 korona. E szerint 21 év alatt a közszállítási igények a vasutakkal szemben való szeltdatos és erélyes kezelése azt eredményezte, hogy az összes beszerzések közül 1882-ben külföleön eszközölt 37.1 százalék, 1902-ig fokozatosan csökkent 8.5 százalékra és ezek között csak a magyar kir. államvasutak beszerzései 21.3 százalékról 3.6 százalékra. Ezek az adatok mutatják, hogy a közszállítások az államnak iparfejlesztői tevékenységben igen hathatós eszközül szolgálhatnak.

Hogy a közszállításoknál ma még a hazai ipar nem részesül abban a figyelembevételben, amelyre természetességénél fogva jogosan igényt tarthat, annak több oka van.

Mindenekelőtt az, hogy az autonóm hatóságok, nevezetesen a megyék, városok, községek és ezek által fenntartott intézetek és intézmények, a minél jutányosabb árban való beszerzést tartván főként szem

TENGERI CSATA PORT-ARTUR ELŐTT

előtt, ezáltal tág tért engedvén a külföldi versenynek. Megtehetik ezt annál inkább, mert nincsen semmiféle törvényes rendelkezés, amely őket arra kötelezné, hogy azt, amit iltthon is megkaphatnak, tényleg iltthon vásárolják.

Czészerünek mutatkoznék tehát törvényileg kimondani az ipari szükségletek hazai beszerzésének kötelezettségét, az autonómia körében is, úgy amint ez az állami hatóságoknál már régebbi idő óta gyakorlatban van. Ha egyszer ezt az elvet a törvényhozás megállapította, a végrehajtásnak dolga lesz annak gyakorlati alkalmazásánál azokat a módokat keresni, amelyek a kitűzött cél elérésére leginkább alkalmasok. Ilyen mód volna az, hogy a közszállítások odaítélésénél előnyben részesítsék a vállalat, amely közfogyasztásra termel, vagyis olyan cikkeket készít, amelyek a nagy fogyasztó közönség mindennapi szükségleteit elégíti ki, szemben azokkal a vállalatokkal, amelyek csak közszállítási célokra szolgáló cikkeket gyártására rendezkedtek be.

Felvétel az állami ipariskolába.

A budapesti m. kir. állami felső ipariskolában (VIII. ker. Népszínház-utca 8. szám) a beiratás szeptember hó első napjától 5-ikéig tart.

Az intézetnek négy szakosztálya van u. m. a gépészeti, vegyészeti, fémvasipari és fapari szakosztály.

Az intézetbe rendes tanulóknak felvételnék azok a 15. életévet betöltött ifjak:

a) kik a polgári iskola, pirnaziumi, vagy realiskola négy első osztályát sikeresen elvégezték és jó osztályzatot nyertek a

magyar nyelvtanból, számtanból és algebrából, mérésből és mértani rajzból.

Felvételnék továbbá:

1. az ipari szakiskolák első két osztályát jelesen vezetett tanulók, ha korakadály nem torog fenn;

2. iparossegédek és mindazok, kik az ebből pontban kívánt ismeretekben a felvételi vizsgálatnál kellő közltséget tanúsítanak.

Azok a jelentkezők, a kik az a) pontban megjelölt tan árgyakból a négy középiskolai osztályban nem szereztek jó osztályzatot, csak jó sikerű felvételi vizsgálat alapján vételnék fel.

b) Rendkívüli tanulóknak felvételnék a vegyészeti, fémipari és fapari szakosztályokba azok, kik az iparos tanoncziskola három évi tanfolyamát bevégezték és legalább jó osztályu bizonyítványuk vanjavábbá kik a megírvántató ismeretükkel kölöben igazolják.

A felvételi: először jelentkező tanulók tartoznak előmutatni az evezett középiskolai vagy más iskolai osztályokról szóló összes bizonyítványaikat s az intézeti orvos bizonyítványával igazolni azt, hogy hivatalosnak megfelelő ép, erős és egészséges testalkotásuak, továbbá hogy védnimeivel másodizben is be vannak oltva.

Általában szükséges, hogy a belpéni kívánó növendék az általa választott szakcsoportbeli iparágban már legalább is azon két havi nyári szünet alatt, amely után az intézetbe akar lépni, a gyakorlatban roglatkozott legyen s ez hatóságugaz is igazolando.

A felvételi feltételnek különben megfelelő s már a gyakorlatban hosszabb ideig működött tanuló kevésbé gyakoroltak telet előnyben részesülnek.

A beiratkozás alkalmával egész évre 4 korona beirafási díj, ezenkívül, félévenként 20 korona tandíj fizetendő.

A felvételi vizsga 6 korona.

Az intézetnél internatus nincs, így a tanulók nem részesülnek ellátásban; a szülők feladata, hogy gyermekeik elszállásáról és ételmezéséről gondoskodjanak.

Az igazgatóság készséggel ad bővebb felvilágosítást.

Bedőlt ház a fővárosban.

— A Viola utca szennzácziója. —

A Viola-utca 11 számú ház hátsó fala tegnap bedőlt. A háznak azon a részén levő lakások mind lakatlanok lettek, a butor tönkrement s isten csudája, hogy emberéletben nem esett kár. A hatóság ibben a pillanatban már intézkedett a ház mezvízszárazáról, de a szerencsétlenség előtt e zébe sem jutott a főmérnök urnak, vagy az előjáróságnak, hogy észrevegyék a dűldező őreg viskót, amelyet a gazdával együtt régen a pokolba kellett volna szállítani.

A derék háziurat Goldstein Adolfnak hívják. Polom áron jutott a házhoz. Jőformán csak a telek árát fizette meg. A ház o'y ronda, régi, hogy csak lebontásra alkalmas. De Goldstein urnak a hasrónl o'obreváló a lelkiismereténél, kiadta a ház összes korhadt szobáit, szegény, nyomorzó embereknek, akik hetenként fizetik a házbért és megdgy nekik, akármilyen is a szobájuk, csak teleje legyen.

A ház összes lakásai közül a földszint 7-es számú a legromdább. Hullt a falarecsgett, ropogott a teteje s a lakója, Fontai Györgyné nem is győzte eleget mondani Goldstein urnak, hogy csináltassa meg, vizsgálta meg a lakást.

Egész tegnap délig mondta. Akkor egyszerre nagy robajjal bedőlt a ház egész hátsó része, Fontainé lakása, a lépcső, minden. Az asszony az ablaknál állt és varrt, egy lépésre töle akkora feltdarab esett le, mint két ember. Es utána egymásután több kisebb, nagyobb faldarab.

Szegény s zeny majd elájult az ijedségtől. Az ablakon keresztül ugrott ki az uvarra. De jól is te te, mert a következő percében az egész szoba összedült, maga alá temelve a bukókat.

Kijött az előjáróság, mezvízszárazta a helyt és elrendelte a bedőlt lakás kitérését. A többi lakások azonban még zsutoiva vannak lakókkal, apró gyermekekkel és nem lehet tudni, mely percében tometi o'oret egy buná lörkás.

Jég Jég Jég Jég Jég Jég Jég Jég Jég
A Rapid kézi-jéggép
 Jég Jég Jég Jég Jég Jég Jég Jég Jég
 Jég szült 5 perces alatt tiszta érvízre 1-2 Jég
 get. Összesen 4 kézm. jég előállítására Jég
 A sz. és ktr. tangereket hajlón már Jég
 borsóval. A jég előállítás 2 literre Jég
 Jón képződik. A jégért ára 300 korona Jég
 háziállatoknak kapuval: Jég
Salgó Izsnónál Bpsten. Jég
V. ker., Lipót-kört 17/a. Jég
 Prospektus iryvan. Jég
 Jég Jég Jég Jég Jég Jég Jég Jég Jég

30 fét
varrógépek.

Egy új, legjobb osztrák Singer-varrógép hárszekrény
 nyel, 5 évi bűtássa! csakis **SINGER ARMIN** má
 rjártandó. Budapest, V., **Assaf-fürdő 53. szám**
 földmennyen varrógepek javítását a legújabbosok
 kében elvégzik és szakszerűen a legújabbosok
 munkáért. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fulhamozott rakta miatt, kitűnő gyárt
 mányu Panter kerékpárok 50%, árleszállí
 dással vagyis 100 koronáért kaphatók.
 A kerékpárok, arany ezüst, vagy bronz dí
 zítéssel, monogrammal külön 12 korona
 díjzártsal, csakis nálunk kaphatók. Az
 összes akasztásokat 50% ár engedmény
 ben szállítunk hárbóvá. 876

Király Bűzögő János és Tsa
 X. ker., Család-utca 5. szám.

szőlő ellen
peronoszporája
 Való védekezéshez általánosan elismert
 legjobb anyag a

BORDÓI POR.

Ára Budapesten:
 50 kilogrammos zsákokban 4 kilogramm
 66 fillér, 10 és 5 kilogrammos zsáko
 kban 4 kgm 70 fillér, valamint 2 kilo
 grammos dobozokban 4 fillér 2 fillér.

Használata olcsóbb, biztosabb előállítás
 gyorsabb, a levelekre jobban tapad,
 mint a részleges, a permetező szohsem
 dugítja.

A bordói por ezenkívül kitűnő
 eredményrel használható a burgonyá
 vész ellen, gyümölcsfák peronoszporá
 gabonaszarvasra és baromtyók fer
 tőtlenítésére.

1037 Megrendeléseket ellát a
„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“
 Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám

Mindentudó iroda.
 Budapest, Ferenc-kört 42. sz. alatt.
 Az iroda a főváros legelősebb szakneh
 ceivel áll összeköttetésben és utazgatást,
 felvilágosítást, tanácsot ad bármilyen ügy
 ben. Kisebber természetű megbízásokat egy
 korona befizetés után gyorsan és pontos
 an teljesít. Az iroda teljesen megbízható,
 szelvény: **Féntek Ferencz.**

1888

 Kéremetese az országban kérésre.
KOVATS BÉLA
 kocsiyártó.
BUDAPEST, V., Lipót-kört 3. szám.
 (Nádor-utca sarok).
 Készít mindennemű Luxus- és üzleti
 kocsikat, valamint átalakításokat mind
 den kivitelben. Új és kevesebb használt
 uri hintókából rakta tart.
**E szakmába végő bármiféle kis
 javítások is elfogadottnak.**

COLUMBUS fémtisztító a legjobb.
„STELLA“ vegyszertől gyár
 Budapest, Elemér-a út

Amerikai fagyalt-gép.
 Erőn, tartós. Kezelése egyszerű, kényelmes, gyors. Pár
 perccel alatt kész a legjobb fagyalt, parfiat, vagy krém.
 Csakosított minden háztartásban, cukrászdában, kávé
 házban, vendéglőben,
 1 2 3 4 liter.
 frt. 6.50 7.50 9.— 10.50
KERTÉSZ TÓDOR
 Budapest, IV., Kristóf-tér.
 Nagy képes árjegyzék sport- és nyári-átokról, nyaralókba, fürdőkbe való céd
 szerű háztartási, kényelmi, egészségügyi eszközökről, turista és utazási felszerelések
 ról, lámpákról, benzín-féclámpák és fűtőberendezésekről, és bármilyen
 8897

A.: Szervusz kedvesem! Mond csak, hol csinál
 jád dreszdát, hogy oly fessék állnak?
 En nem tudom, nekem sem varrónk, sem né
 szabó nem tud oly csinosat, jól állót készíteni.
 Nagyon szobos és csinosan.
 A.: De szíves, ne emélt, hisz nem vagy varrónk,
 szabó sem tanultál, hogy tudnál akkor ilyen
 szép dreszt készíteni?
 Hát te nem hallottad még hírt a **Guschel
 hauer Antal-féle név dreszt-szabászati**
 tanfolyamról, a melylyel mindenki, ha nem
 tanult is szabásról, saját macra készítheti
 saját? Ezt a tanfolyamot megismerem és most
 magam szobos dreszkaimat a bizony jobban
 sikerülnek, mint ha akármelyik varrónk ke
 zénél.
 Hogyan lehetek, magam is rendelék a készá
 lából? Hol kapható az?
Főelárusítók:
Guschelbauer Antal Sopron és E. Drechsler Bécs, Linien-gasse. 18.

Schicht-szappan
 „szarvas“ vagy „kulos“
 leggyel
 legjobb, legkiadósabb s
 ennélfogva lejelcsobb
 szappan. Minden káros
 alk-trészekről mentos.

Mindenütt kapható!
 Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk,
 hogy minden darab szappan a „Schicht“
 névvel és a fenti védjegyek egyikével
 legyen ellátva.

Czipészek! !!
 Amerikai Sűtő, Borot, sárga és szírók előállítás
 bűtök és czipőfelszerelések legelősebbben lenni
GYÖNGY SANDOR
 Mátyás utca 4. szám
 BUDAPEST, III., Tavasz-utca 1. szám
 Képes árjegyzék ingyen.

Arcc- és kézapoláshoz
 a legelősebbben szer, az általánosan közked
 veltségű **OPPTLER-féle**
Ideal-Crème
 1 tégely 1 korona.
IDEAL-POUDER IDEAL-SZAPPAN
 1 doboz 1 korona. 1 darab 1 korona.
 Kapható győgytárak- és drogeriákban.
 Föraktár: „Szt.-Lélek“ győgytár, Budafok.

! Ház- és földbirtokosok figyelmébe !
 Minden néven nevezendő ingatlanok
 (házak és földbirtokok) adás vételét, elve
 réstését, nemkülönben azok bérbeadását is,
 a legszolidabb alapon és legrövidebb
 idő alatt követjük.
 Ugyancsak régből, drágább kamato
 kölcsönölnék 4%-os kamattal conver
 tálást 8 napon belül keresztül visszlak.
 Alulírottak készséggel adnak minden
 nemű felvilágosításokat, úgy szóval, mint
 írásban, valamint teljesen díjmentesen
 bármikor előjegyzésbe veszik és számon
 tartják az eladásra és elcsérelésre szánt
 ingatlanokat.
 Teljes tisztellel 8869
Szűcs Sándor és Tsa
 törvényeslegileg bejegyzett cég
VI., Tere-kört 38
 telefon-szám 80-03.
Vevőknek
 teljesen
 díjmentes
 közbenjárás!

**Haragdút,
 Harmonikát,
 Czimbalmot,
 Harmoniumot,
 Zongorát**
 vagy bármilyen más hang
 szert a legelősebbben és leg
 olcsóbban csakis:
Sternberg Armin és Testvére
 az. és ktr. utca. hangszergyárban kaphat
 BUDAPEST, KERESZTI-UT 36. SZÁM.
 Képes árjegyzék (minden színtűl) ingyen
 küldés, csak meg kell nevezni, hogy milyen
 hangszerről kívánunk az árjegyzék.

Zsigmondy Károly
 kocsiyártó
 Budapest, IX., Imre-utca 7.
 (a központi vásárosonak mellett)
 Múzeum-körti rakta árszámolattal.
**Javítások és kocsikeraktáre
 zások elfogadottnak.**
 Árjegyzéket kívánunk bérmentve küldök.

Szabadkai Bűgyek
 miért híresek szépségükről?
 Mert **Doctor Fülber István**, Spec. fog
 orvos „Chinosol“ szájvizet és fogporát haszná
 lják, mely legelősebb megóvja a romlás
 a ragyogó fehérítéséért varázsolja a fogakat
 Főraktár:
Wachsmann Jenő
 Órangyal gyógyszerára Szabadkán.
 1 Üveg szájvíz 1 kor. 60 fillér fogpor 1 ko
 n. Utánvételes küldés naponta. 8350

MIÉRT LEGJOBB
 MINDENKÉPP SZARVADALMIZT
SZEGEDI
BIBOR PAPRIKA
 MERT NEM ÉRŐS NEMERUS PESTI ÉS
 NEM ÉRŐS NEM ÉRŐS PESTI ÉS
 NEM ÉRŐS NEM ÉRŐS PESTI ÉS
 NEM ÉRŐS NEM ÉRŐS PESTI ÉS
 NEM ÉRŐS NEM ÉRŐS PESTI ÉS
 NEM ÉRŐS NEM ÉRŐS PESTI ÉS
 NEM ÉRŐS NEM ÉRŐS PESTI ÉS
CSAN ÉREDETI CSOMAGOKAT TESSÉK
 ÉRŐS
KÁLMÁN JÓZSEF
 PAPRIKA KIVITEL
 SZEGEDI

Czimbalmok
 5 évi kezesség
 mellett
 legelősebb és
 legolcsóbban
Reményi Mihály
 műhangszerrelépőn szereshetők be.
 Budapest,
VI., Király-utca 44F.
 Kivitel nagyban és kicsinyben.

Motor-ujdonság
 Benzin-, petrolin-, spirítusz-
 motorok és csőpöcszletek.
 Nyers ásványolaj-üzemelés be
 andozva, 3-8 évi törlesztésére.
 Jutányos árak mellett, teljes jóállással.
 A jelenkor legelősebb
 benzínmotor csőpöcszlete.

Kállay F. és Társa
 motor-, gép- és malom-b-reménytel telep,
 BUDAPEST, VI., NADOR-UTCA 37-39. szám.
 100 kg. ásványolaj ára 6 korona,
 tehát 3-szor olcsóbb a benzinnél.
 Árjegyzék ingyen